

La qualitat de la llengua de la interpretació simultània en català als mitjans de comunicació: una proposta d'anàlisi i avaluació

Helena Borrell Carreras

Universitat Autònoma de Barcelona
Facultat de Traducció i d'Interpretació
Edifici K
08193 Bellaterra
helena.borrell@uab.cat
0000-0001-8346-4369

© de l'autora

Recepció: 3/9/2025
Acceptació: 18/12/2025
Publicació: 8/6/2026

Citació recomanada: BORRELL CARRERAS, Helena (2026). «La qualitat de la llengua de la interpretació simultània en català als mitjans de comunicació: una proposta d'anàlisi i avaluació». *Quaderns. Revista de Traducció*, 33, 291-308. <<https://doi.org/10.5565/rev/quaderns.231>>

Resum

Aquest article analitza la qualitat lingüística i discursiva de les interpretacions simultànies en català difoses als mitjans de comunicació, amb l'objectiu de determinar-ne la idoneïtat com a model per a la formació d'interprets. Tot i que hi ha estudis sobre la qualitat de la llengua als mitjans i sobre la qualitat de la interpretació en general, manca un marc específic per avaluar la llengua oral interpretada en català. En l'estudi es transcriuen i analitzen nou textos interpretats en català i s'avaluen a partir d'unes rúbriques creades per a aquest propòsit. Un segon objectiu és determinar si és possible traçar un estil compartit —una mena d'*interpretese*— en els discursos interpretats en català difosos als mitjans de comunicació o si, per contra, cada intèrpret té un estil particular.

Paraules clau: estàndard oral; interpretació simultània; paràmetres d'avaluació; qualitat lingüística

Abstract. *The quality of language in simultaneous interpretation into Catalan in the media: A proposal for its analysis and assessment*

This paper analyses the linguistic and discursive quality of simultaneous interpretations into Catalan broadcast in the media, with the aim of determining their suitability as a model for interpreter training. Although there are studies on language quality in the media and on inter-

preting quality in general, there is still a lack of a specific framework for evaluating interpreted oral language in Catalan. In this study, nine interpreted texts in Catalan are transcribed and analysed, and then assessed using rubrics created for this purpose. A second objective is to establish whether it is possible to trace a shared style—a kind of *interpretese*—in interpreted Catalan discourse broadcast in the media, or whether, on the contrary, each interpreter shows a distinct personal style.

Keywords: oral standard; simultaneous interpreting; assessment parameters; linguistic quality

Sumari

1. Introducció	5. Criteris per avaluar la qualitat d'un text interpretat
2. La modalitat simultània: estratègies que condicionen el discurs interpretat	6. Metodologia
3. Característiques de la llengua oral formal	7. Resultats
4. La qualitat de la llengua oral dels mitjans de comunicació en català	8. Conclusions
	Referències bibliogràfiques

1. Introducció

Els textos interpretats en català difosos als mitjans de comunicació poden esdevenir referents útils per a la formació d'intèrprets, sempre que compleixin uns mínims de qualitat lingüística i discursiva, és a dir, siguin eficaços des d'un punt de vista comunicatiu i s'ajustin a la normativa lingüística. Tenint en compte que una de les competències dels traductors i intèrprets és el domini de la llengua d'arribada, calen mecanismes per valorar-ne l'assoliment. Tot i que hi ha nombrosos estudis sobre la qualitat en la interpretació, hi ha poca recerca sobre com s'ha d'avaluar l'evolució dels estudiants a l'aula (Arumí i Domínguez 2013). En el cas concret del català, no hi ha cap marc de referència que estableixi uns criteris de qualitat de la llengua oral que permeti avaluar les competències dels estudiants.¹

A més, pel fet de difondre's en l'esfera pública, el discurs interpretat contribueix activament a la configuració d'un model de llengua oral accessible per als parlants. La recerca en traducció de la llengua oral en català difosa a l'espai públic s'ha centrat, en gran part, en l'oralitat fingida que trobem en el doblatge (Agost i Garcia 1997; Chaume 2008; Matamala 2008; Dolç i Santamaria 1998; Borrell Carreras 2013) i en el teatre (Pujol 2008). En aquests estudis se solen identificar i analitzar els trets del registre col·loquial, ja que hi és predominant. Tot i que la qualitat de la llengua oral dels mitjans s'ha estudiat a bastament

1. El manual *La pràctica de la interpretació anglès-català* (Ugarte 2010) és un document útil per a la formació d'intèrprets que compta amb un model d'autoavaluació per als estudiants, però no s'hi aborden les particularitats específiques del català.

(Casals i Faura 2010; Camps 2007; Vallverdú 2002; Guevara 2020; Grup Llengua i Mèdia 2004; GRESIB 2018; OQL 2025), el discurs oral de la interpretació difós en els mitjans és un camp encara per explorar. El que fa especial la interpretació és que el discurs està condicionat pel text d'origen, i això fa que s'hagin d'aplicar unes estratègies que tenen un impacte en la llengua d'arribada. Alguns autors han utilitzat el terme *interpretese*² (Shlesinger 2008) per referir-se al discurs interpretat: una mena de pseudollengua de la interpretació que pot tenir algunes característiques comunes entre diferents intèrprets.

Així doncs, aquest estudi pretén analitzar la qualitat lingüística i discursiva dels discursos d'interpretació simultània difosos als mitjans de comunicació en català per valorar-ne la idoneïtat com a model per a l'aprenentatge i com a model de llengua que contribueix en la configuració i difusió de l'estàndard oral català. En obtenir les característiques principals del català interpretat difós als mitjans de comunicació, s'abordarà un segon objectiu: comprovar si es pot traçar un estil particular per a la interpretació en català, una mena d'*interpretese* amb característiques comunes, o si, en canvi, cada intèrpret té uns trets propis del seu idiolecte que el distingeixen dels altres.

2. La modalitat simultània: estratègies que condicionen el discurs interpretat

A causa de la immediatesa que caracteritza la interpretació simultània (IS), la traducció no es fa de manera literal, sinó que l'intèrpret copsa el significat global del missatge i el reproduïx en la llengua d'arribada, gairebé a l'instant, mentre continua escoltant i processant nova informació. Aquesta tasca, cognitivament exigent, requereix un alt grau de concentració i pot tenir dificultats afegides, com ara la velocitat del discurs, la presència de varietats dialectals o altres fenòmens lingüístics específics (Ugarte 2010). Per tot plegat, el missatge transmès per l'intèrpret està determinat inevitablement per les característiques pròpies d'aquesta modalitat.

En la IS, l'intèrpret ha de començar a parlar tan bon punt ha comprès una idea rellevant que pot expressar en la llengua d'arribada. Per fer-ho, ha de segmentar el discurs segons criteris sintàctics i no pas per unitats lèxiques (Pöschhacker 2022). Per reformular les idees, es poden fer servir diverses tècniques, com la segmentació en fragments més curts (tècnica del salami), simplificació, supressió de repeticions innecessàries, eliminació de mots crossa, generalitzacions (fer servir un terme genèric per a termes específics que no són rellevants), omissions, recapitulacions, explicitacions (per a referències culturals o nocions), anticipació i ús de l'entonació per posar èmfasi (Jones 2014).

L'ús d'aquestes estratègies té un impacte ineludible en el text d'arribada. Per exemple, la segmentació sintàctica que es faci determinarà el lloc de les pauses.

2. També s'han encunyat els termes *dubbese*, que és la llengua de l'oralitat fingida dels doblatges, i *translationese*, que designa les traduccions que fan servir una llengua diferent dels textos escrits originalment en la llengua d'arribada (per exemple, amb interferències de la llengua d'origen).

A més, l'entonació també es pot veure alterada per les demandes cognitives del procés de la interpretació (Nafá Waasaf 2005). Així, s'han de tenir en compte aquests factors, tant per avaluar la qualitat del discurs com per detectar si hi ha un estil específic que es repeteix en els diferents textos interpretats. En aquest sentit, hi ha estudis que han investigat si alguns trets considerats universals de la traducció escrita també es manifesten en la interpretació. Kajzer-Wietrzny (2012) va analitzar si tres d'aquestes característiques —la simplificació, l'explicitació i la normalització— també són vàlides per a la IS, i fins a quin punt la seva prominença depèn de les preferències estilístiques de cada intèrpret. L'estudi va demostrar que, si bé es van observar alguns patrons recurrents, l'estil individual dels intèrprets és important i pot modificar les tendències globals. En el nostre estudi, tot i que el corpus és limitat, també s'observa si hi ha patrons que es repeteixen en els textos en català i particularitats d'estil en intèrprets concrets.

3. Característiques de la llengua oral formal

La gramàtica tradicional ha tendit a centrar-se en la llengua escrita, fet que ha comportat una manca d'atenció cap a l'oralitat (Payrató 2019; Castellà 2004; Biber 1991). La conseqüència és que els models per avaluar l'eficàcia d'un text oral són escassos. Tradicionalment, s'ha concebut l'oralitat i l'escriptura com a fenòmens oposats; en realitat, però, hi ha formes de comunicació intermèdies que combinen elements de tots dos àmbits, fet que evidencia una gradació més que no pas una dicotomia estricta (Payrató 2012, 1998; Castellà i Vilà 2002). En aquest sentit, la llengua oral formal comparteix amb l'escriptura que sol versar sobre un tema específic, que el discurs sol ser planificat i generalment monologat, té un to formal i és més informativa que interactiva.

Tot i això, si tenim en compte l'esquema de Gregory i Carroll (1978) que explica la distinció entre oral i escrit des de la perspectiva de la variació funcional, observem que el discurs oral de la IS no acaba d'encaixar en les situacions comunicatives que s'hi plantegen. Es tracta de l'execució oral d'un altre discurs oral que pot ser planificat —com una conferència— o tenir un alt grau d'espontaneïtat —com una entrevista o una conversa en una negociació—, fet que pot causar l'aparició d'elements típics dels registres informals i repercutir en el discurs. Naturalment, això té conseqüències en la llengua que s'hi fa servir: hi pot haver certa relaxació de la normativa gramatical, lèxica i fonètica, i incorporar elements de la sintaxi col·loquial. Tot i això, el discurs interpretat dels mitjans de comunicació, malgrat que pugui ser una conversa espontània, sempre s'haurà de regir pel marc normatiu de l'estàndard i tindrà un grau mínim de formalitat, perquè es produeix en l'esfera pública i s'espera adequació a aquesta situació comunicativa.

Així doncs, caldrà observar si en el discurs oral de la interpretació simultània hi apareixen aspectes que es troben, sobretot, en registres informals: dislocacions, focalitzacions, temes penjant, subordinades de relatiu col·loquials, combinacions de pronoms com *els hi*, etc. (Nogué 2024). Val a dir que les dislocacions i focalitzacions no són fenòmens exclusius dels registres informals, i com més expressiu i interactiu sigui el discurs, més ocurrència n'hi haurà. A més, les dislocacions a

dreta són un recurs molt productiu en català (Villalba 2007), segurament per la riquesa del sistema pronominal clíctic de la llengua. Tanmateix, hi ha estudis que han detectat canvis en la sintaxi del català (Forcadell 2013), amb calcs d'accent que modifiquen la sintaxi genuïna, de manera que es prescindeix del pronom i s'accentua el constituent que es vol destacar com a informació nova o rema (desplaçament d'accent *in situ*). Per tant, caldrà estar atent als possibles calcs prosòdics en l'anàlisi del discurs oral interpretat, ja que no són propis de l'estàndard català.

D'altra banda, la sintaxi de l'oral té unes característiques pròpies que fan que s'hagi d'analitzar de manera diferent de la llengua escrita. Alguns trets que s'han identificat són la relació de l'entonació amb la sintaxi —per l'estructuració informativa del tema i el rema—; la presència de repeticions i reformulacions —que sovint s'han valorat negativament, però són recursos inherents a l'oralitat que afavoreixen la cohesió textual—; els sintagmes d'ús absolut —que no fan el discurs més fragmentari, sinó que funcionen com a unitat de sentit completa—; l'estil verbal en comparació amb l'estil nominal de la llengua escrita, o l'ús de connectors textuais polivalents —conjuncions, marcadors o connectors parentètics, expressions temporals i algunes interjeccions (Castellà i Vilà 2002; Castellà 2004; Halliday 1985). L'ocurrència més o menys gran d'aquests trets en la llengua oral formal depèn de la situació comunicativa: com més espontani és el discurs, més presència de trencaments sintàctics s'hi detecta: els anacoluts són habituals i solen passar desapercebuts, però és important tenir cura de no sobrepassar-ne l'acceptabilitat en el discurs oral formal (Castellà 2002). En definitiva, en qualsevol estudi sobre qualitat de la llengua oral, tots aquests trets s'han de tenir en compte per evitar analitzar el text com si fos escrit, a més de valorar-ne l'adequació al registre per no interpretar com a problemes aspectes normals derivats de la situació comunicativa.

4. La qualitat de la llengua oral dels mitjans de comunicació en català

En el context específic de la llengua catalana, des de l'aparició dels mitjans de comunicació de massa en català a la dècada dels vuitanta, la qualitat de l'estàndard oral que s'hi ha difós sovint ha estat objecte d'anàlisi —i de moltes crítiques. Actualment, el debat sobre la qualitat lingüística als mitjans és ben viu i el trobem, sobretot, a les xarxes socials (Borrell Carreras 2025). Malgrat que es pugui pensar que això no té transcendència en el món acadèmic, sí que hi ha preocupació per la qualitat de la llengua entre els professionals i, per això, l'IEC va posar en marxa el projecte de l'Observatori de la Qualitat Lingüística (OQL). Es tracta d'un organisme creat l'any 2020 per conèixer i avaluar la qualitat real de la llengua en els usos estàndard, tant orals com escrits —tot i que fins ara s'ha centrat en la llengua oral—, i per millorar-la promovent bons models. L'OQL analitza la qualitat de la llengua a l'esfera pública tenint en compte la forma —i no pas el contingut— i segons la situació comunicativa en què té lloc el discurs; per tant, se n'avalua l'eficàcia comunicativa. En aquest sentit, es té en compte la normativa, que recull la tradició gramatical i lèxica, però també incorpora la

variació, que s'organitza al voltant de dos eixos principals: el dialectal i el funcional (IEC 2021). A més, es considera la variació estilística lligada a l'individu (idiolecte) i s'inclou també la fonètica i la prosòdia en la llengua oral en particular. En definitiva, l'acadèmia disposa d'un organisme que vetlla per la qualitat de l'estàndard difós amb un marc d'expectatives que són útils per a l'anàlisi del discurs oral.

5. Criteris per avaluar la qualitat d'un text interpretat

Determinar què fa que un text traduït sigui de qualitat ha generat molta controvèrsia dins dels estudis de traducció (House 2015). En la formació de traductors i intèrprets, l'estudi de la qualitat proporciona retroalimentació diagnòstica als estudiants i informació sobre el seu rendiment (Han 2020). Malgrat l'interès que genera en l'ensenyament i la recerca i els diversos intents de definir una metodologia, no hi ha una solució única per avaluar una traducció. Cada tipus de contingut, propòsit o canal de comunicació requereix un enfocament diferent o una combinació d'enfocaments (Görög 2014).

En l'àmbit concret de la interpretació, l'avaluació de la qualitat ha estat objecte de recerca des dels anys vuitanta, fet que va lligat amb el procés de professionalització de la disciplina (Pöchhacker 2022). Avaluar aquesta modalitat és una tasca complexa, ja que la interpretació és efímera, desapareix un cop realitzada i només en queden les impressions de l'audiència. Generalment, els estudis sobre qualitat s'han centrat en les expectatives i reaccions dels receptors o en les opinions dels intèrprets (Riccardi 2002). Des de l'estudi pioner de Bühler (1986), l'objectiu ha estat identificar quins són els criteris més importants per valorar la qualitat del discurs interpretat. En aquest treball, Bühler va observar que el paràmetre més ben valorat en IS és la transmissió correcta del discurs original. No obstant això, hi ha recerca posterior que demostra que també es valora la cohesió lògica de manera molt destacada (Collados et al. 2007). Un estudi amb usuaris d'interpretació simultània en mitjans de comunicació posa menys èmfasi en la transmissió correcta del missatge i, en canvi, dona una importància especial a la veu agradable, l'accent i la fluïdesa (Kurz i Pöchhacker 1995). Altres estudis també han demostrat que hi ha elements no verbals que poden tenir un impacte significatiu en la valoració global de la qualitat i fins i tot poden fer que la interpretació rebi una mala avaluació encara que el missatge es transmeti adequadament (Collados et al. 2007). De fet, una entonació monòtona pot perjudicar la valoració global d'una interpretació (Collados 2008).

Les desviacions o errors que depenen del text d'origen s'han analitzat àmpliament en els estudis de qualitat; tanmateix, s'ha argumentat que les omissions i addicions sovint són necessàries per garantir la precisió o millorar l'impacte comunicatiu del text i que la fidelitat va lligada amb la situació comunicativa concreta (Pöchhacker 2022). A més, en la IS, l'audiència probablement no percep les desviacions del discurs original si no són explícites; en canvi, el que sí que pot notar són els contrasentits, una mala dicció, els anacoluts o la manca de coneixements en terminologia tècnica (Riccardi 2002).

En definitiva, l'objectiu d'un text interpretat és que garanteixi una comunicació efectiva, de manera que hi ha d'haver equivalència i precisió —cosa que s'examina tenint en compte la relació entre el text d'origen i el text d'arribada—, però també adequació —a la cultura d'arribada i al registre de la situació comunicativa— i usabilitat —és a dir, que el missatge sigui immediatament comprensible per a l'audiència (Viezzi 1996). En aquest estudi, doncs, ens fixem en tots els elements que fan que el discurs sigui eficaç, de manera que atorguem el mateix grau de rellevància a tots.³

6. Metodologia

L'anàlisi qualitativa de la llengua dels textos interpretats als mitjans de comunicació catalans es basa en tres eixos principals, el lingüístic, el discursiu i els elements paraverbals. Pel que fa al lingüístic, s'analitzen els elements de la llengua oral (morfosintaxi, lèxic i fonètica) a partir de la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, I Fonètica* (IEC 1999) i la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, II Morfologia* (IEC 1999) —en allò que no hagi estat superat per la GIEC—, i la *Gramàtica de la llengua catalana*, GIEC (IEC 2016), el *Diccionari de la llengua catalana*, la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, III Lèxic* (IEC 2019), el DIEC2 (IEC 2007) i altres obres de referència, com el llibre d'estil del mitjà de comunicació en què es produeix la interpretació.

Pel que fa a l'anàlisi del discurs, s'hi observen l'adequació al registre i al gènere, la coherència (transmissió completa i correcta del missatge) i la cohesió lògica. En l'àmbit dels elements paraverbals, es tenen en compte la fluïdesa, l'entonació, el ritme i l'agradabilitat de la veu. Tots aquests aspectes es basen en els paràmetres identificats en els estudis citats més amunt sobre la qualitat de la interpretació, però també es tenen en compte els fenòmens que l'OQL descriu en els informes sobre qualitat de la llengua oral en català.

Per avaluar els textos, s'han considerat eines amb un enfocament textual basat en rúbriques. Una rúbrica és una eina d'avaluació basada en criteris per avaluar, definicions de qualitat per a aquests criteris en diferents nivells i una estratègia de puntuació (Dawson 2017). Així, en lloc de fer-se un recompte d'errors per paraula o frase, s'avalua el discurs per àmbits però de manera global, fet que dona un paper més destacat a l'eficàcia de la comunicació (Colina 2008). D'altra banda, l'ús de rúbriques permet una anàlisi per escales de valoració, de manera que l'avaluador analitza el text i després determina la correspondència més adequada entre les característiques del que s'ha observat i els descriptors per

3. Com hem observat més amunt, els estudis sobre qualitat de la interpretació mostren que hi ha aspectes que es valoren com a més importants que d'altres, però l'objectiu d'aquest estudi és oferir un marc de criteris que serveixi per assolir totes les competències en la producció del discurs oral. A més, no hi ha consens en els estudis sobre qualitat per establir quins aspectes són més importants. Tot i això, els problemes de transmissió del missatge (és a dir, quan és incomprendible) tindran un impacte més gran, ja que si un oient no entén el missatge totes les altres qüestions són irrelevantes (Schjoldager 1996).

a cada criteri d'avaluació. Els estudis empírics demostren que l'avaluació amb rúbriques és un mètode fiable perquè té en compte les dimensions textuals i extralingüístiques amb un enfocament de dalt a baix o *top-down* (Han 2020).

Hem dissenyat una única rúbrica que serveix per a tots els paràmetres que s'avaluen. La rúbrica conté una casella per als descriptors, una per a la puntuació corresponent i una altra per als exemples extrets de la mostra.

Rúbrica d'avaluació

Puntuació	Descriptor	Exemples
4	El text interpretat mostra un domini excel·lent en aquest àmbit i gairebé no hi ha problemes.	
3	El text interpretat mostra un bon domini en aquest àmbit, però hi ha algun problema menor.	
2	El text interpretat mostra algunes deficiències importants.	
1	El text interpretat no compleix el mínim de qualitat perquè hi ha massa problemes.	

Paràmetres

- 1) Morfologia i sintaxi (correcció morfosintàctica, presència de sintaxi col·loquial, trencaments sintàctics, calcs sintàctics...)
- 2) Lèxic (correcció lèxica, inclosa la interferència i la terminologia específica)
- 3) Fonètica i dicció (correcció fonètica, articulació, vocalització)
- 4) Adequació (al registre i al gènere del discurs original)
- 5) Coherència (presència de contrasentits, omissió, addició)
- 6) Cohesió (ús adequat de connectors, repetició i reformulació)
- 7) Elements paraverbals (fluïdesa, entonació, ritme i agradabilitat de la veu)

Hi ha, també, un apartat per a l'estil que no rep puntuació i que serveix per assenyalar la presència de trets idiolectals. Per tant, cada discurs interpretat utilitza la mateixa rúbrica per a cada paràmetre i s'extreu una puntuació de cadascuna (entre 1 i 4 punts). La puntuació màxima que es pot assolir sumant tots els paràmetres és 28 punts.

El corpus està format per 9 mostres procedents de 3 mitjans de comunicació en llengua catalana: 7 de Televisió de Catalunya, 1 de RAC1 i 1 de Catalunya Ràdio.⁴ Perquè les mostres siguin similars, s'ha seleccionat el gènere de l'entre-

4. Tot i que ens hem posat en contacte amb altres mitjans d'àmbit local i nacional que retransmeten en llengua catalana, no ha estat possible obtenir-ne mostres.

vista amb un grau de formalitat mitjana. La llengua d'origen és l'anglès excepte en una mostra, que és el francès, fet que té una explicació: la mostra en francès té el mateix intèrpret que una altra en anglès, cosa que permet observar si hi ha característiques similars entre tots dos discursos. Les entrevistes tenen una durada diversa, però només s'han utilitzat els primers 10-12 minuts (depenent de la durada dels torns de l'entrevistador) per obtenir textos de llargada comparable. S'ha fet servir l'eina de transcripció en català de Softcatalà per obtenir un text escrit mitjançant transcripció automàtica, la qual s'ha revisat juntament amb l'àudio. S'ha transcrit el text seguint un sistema de transcripció ampla (Bladas 2009; Payrató 2012), i només s'han usat els símbols estrictament necessaris, de manera que s'ha prescindit dels que no aporten informació rellevant per a l'estudi. Així doncs, la transcripció se segmenta per unitats delimitades per la prosòdia (sense marques de seqüències tonals finals) i s'hi indiquen les pauses, els allargaments o els truncaments i s'hi fan anotacions sistemàtiques sobre aspectes lingüístics, discursius i prosòdics.

7. Resultats

De les mostres analitzades, dues obtenen 26 punts, sis reben entre 20 i 22 punts i una obté 14 punts. Els tipus de problemes que s'hi detecten varien en cada cas, però hi ha alguns errors recurrents. La taula següent recull els exemples que il·lustren els problemes més rellevants detectats per a cada mostra analitzada:⁵

5. En la transcripció també es descriuen altres fenòmens que no són necessàriament problemes, sinó característiques del discurs oral, i que poden servir per a l'aprenentatge, com ara elements típics de la sintaxi, com dislocacions o focalitzacions, i aspectes relacionats amb les estratègies de la interpretació, com explicacions.

	Mostra 1	Mostra 2	Mostra 3	Mostra 4	Mostra 5	Mostra 6	Mostra 7	Mostra 8	Mostra 9
Morfologia i sintaxi	Errors per interferència del castellà: haver per haver-hi, necessitar de..., ús reiterat de <i>jo</i> (calc)	Anacoluts i falta de concordança, calc sintàctic (passiva injustificada), relatius no adequats (<i>el què, on</i>), tema penjant (<i>Shubert, les seves partitures</i>), ús reiterat de <i>jo</i> (calc)	Pocs problemes destacats: <i>hi haurà</i> per <i>hi deu haver</i> , algun anacolut i manca de concordança	Sintaxi colloquial (<i>de que, per per a, la conclusió a que vaig arribar...</i>), alguns anacoluts i manca de concordança	Alguns errors: <i>era</i> per <i>estava</i> , règim preposicional del verb incorrecte, <i>tenir-ne</i> , <i>massa</i> per <i>gaire</i> , <i>per per a...</i> , algun anacolut, ús reiterat de <i>jo</i> (calc)	Alguns errors: <i>estar</i> per <i>ser</i> , <i>què</i> per <i>que</i> , <i>per per a...</i> , sintaxi colloquial (<i>els hi</i> , tema penjant)	Interferència de l'anglès (calcs sintàctics), errors de sintaxi normativa: <i>des de que, ajudin a les noies, tant fa...</i>	Força errors: ús de preposició davant de CD, <i>pel per per al</i> , anacoluts, correlació de temps verbals incorrecta, manca de concordança, alguns calcs sintàctics de l'anglès	Errors importants: calcs sintàctics de l'anglès (ús reiterat de <i>jo</i> i altres estructures) correlació de temps verbals incorrecta, verbals incorrecta, usos inadeguats de preposicions i relatius, manca de concordança, errors morfològics (reflexe), possessius innecessaris...

	Mostra 1	Mostra 2	Mostra 3	Mostra 4	Mostra 5	Mostra 6	Mostra 7	Mostra 8	Mostra 9
Lèxic	Força correcció, però presència de lèxic col·loquial segons llibre d'estil CCMA: <i>tonia per estúpida</i> .	Interferències de l'anglès (<i>actuar</i> amb ús transitiu) i del castellà (<i>millions</i> , <i>enfasis</i> , <i>tot el temps</i>)	Força correcció, però terminologia inadequada: <i>Sant Tomàs d'Aquí</i> per <i>Sant Tomàs d'Aquino</i>	Correcció i precisió lèxica	Lèxic adequat, interferència de la llengua original en un cas (<i>on-off</i>)	Correcció lèxica	Interferència de l'anglès i del castellà: me n'arrepenteixo, segueixo fort (still going strong), dormida, fer sexe...	Gairebé sense errors (interferència del castellà: <i>clar</i>), terminologia adequada	Error per influència del castellà: Alemanya, clar...
Fonètica i dicció	Caiguda <i>a/e</i> pretòniques per contacte amb <i>r</i> : <i>v'ri-tat</i> , <i>p'ro</i> ; realitzacions ensordides de les africades palatoalveolars (<i>mi/tjans</i>)	En alguns casos, no fa la vocal neutra /ə/	Fonètica i dicció excel·lents (només caiguda <i>a/e</i> pretòniques per contacte amb <i>r</i> : <i>v'ri-tat</i>)	Bona fonètica i dicció; alguna pronunciació col·loquial: caiguda <i>a/e</i> postònica per contacte amb <i>r</i> , <i>cóvid</i> per <i>covid</i>	Realitzacions ensordides de les africades palatoalveolars (<i>llengua/tjé</i>), ocasionalment no fa l'elisió de vocals en contacte (<i>la única</i>), dicció poc clara (<i>pesament per precisarment</i>).	Tendència a no fer neutres, caiguda <i>a/e</i> pretòniques per contacte amb <i>r</i> : <i>p'ro</i> ; en alguns casos dicció poc clara	Bona fonètica i dicció en general, però realització ensordida d'alguna africada palatoalveolar (<i>pi/tj/or</i>)	Bona fonètica i dicció	Fonètica castellànitzada: no fa la neutra, realització sorda i sense geminar del grup <i>bl</i> , íeis-me, monofongiació del diftong pre-redit d'una velar (<i>curanta</i>)...

	Mostra 1	Mostra 2	Mostra 3	Mostra 4	Mostra 5	Mostra 6	Mostra 7	Mostra 8	Mostra 9
Adequació	Registre estàndard formal. Dixi de persona de proximitat (ús de <i>tu</i> , tot i que l'entrevistador usa <i>vostè</i>)	Registre estàndard formal: hi ha presència d'estructures sintàctiques dels registres informals (tema penjant)	Registre estàndard formal, amb elements d'informalitat inadequats (<i>en Trump</i>), forma de tractament (2a pers. sg.)	Registre estàndard formal	Registre estàndard formal, però barreja de tractament (<i>tu/vós</i>)	Registre estàndard formal (tot i que hi ha presència de sintaxi típica dels registres informals)	Registre estàndard formal: dixi de persona de proximitat (<i>tu</i>) (l'entrevistador barreja tractaments), marcadors d'interacció (interjeccions)	Registre formal, però alguna marca massa informal: dixi de persona de proximitat (ús de <i>tu</i> , tot i que l'entrevistador usa <i>vostè</i>), addició de <i>caram</i> , ús de <i>vàrem</i>	Registre estàndard formal, però tractament de <i>tu</i>
Coherència	Transmissió completa i correcta del missatge	Algunes adiccions injustificades i contrasentits (<i>si tens 17.000 seguidors, amb aquests 7.000 seguidors</i>)	Transmissió completa del missatge, algun canvi de sentit (matis de significat: <i>enorme per too much</i>)	Transmissió completa i correcta del missatge, però força autocorrecció per evitar incoherència (llet per <i>llum</i>).	Algunes incoherències (<i>i el fet que les paraules són, condensen en elles mateixes el significat i de veu i la part gramatical</i>) i canvis de sentit	Algunes incoherències i contrasentits (<i>cuiñar per les famílies</i>), força autocorrecció	Algunes incoherències (contrasentits) que afecten la comprensió del missatge (<i>aquest any celebren el meu quarantena aniversari al món</i>)	Alguns canvis de sentit i incoherències (<i>pot aplicar-se per it will slow down</i> , ús d'una sigla en anglès que és incomprendible...)	Falsos inicis, algunes incoherències que dificulten la transmissió correcta i completa del missatge (<i>aquesta burocràcia que és tan pesada i que apareix...</i>)

	Mostra 1	Mostra 2	Mostra 3	Mostra 4	Mostra 5	Mostra 6	Mostra 7	Mostra 8	Mostra 9
Cohesió	Ús de connectors, reformulació (paràfrasi) i repetició molt freqüents (abús)	Ús de connectors, reformulació (paràfrasi) i repetició freqüent	Ús de connectors (força addició per afavorir la fluïdesa) i reformulació (paràfrasi) habitual	Ús de connectors i poca reformulació (paràfrasi), gens de repetició, abús de coordinació	Ús de connectors i reformulació (paràfrasi) i repetició habituals	Molta reformulació i repetició	Ús de connectors i reformulació (paràfrasi) habitual	Reformulacions i repeticions abundants, algunes per autocorrecció, abús de <i>doncs</i>	Abús de coordinació, alguns connectors i reformulacions
Elements paraverbals	Canvis de ritme sobtats, més intensitat injustificada, veu nasal, fluïdesa	Ritme adequat excepte en un parell de casos, veu agradable, fluïdesa	Bon ritme, entonació i volum, veu agradable, fluïdesa	Bona entonació, ritme adequat, veu agradable; pauses molt llargues, alguns allargaments	Bona entonació, pauses molt llargues, alguna vacil·lació, veu agradable	Molt tediós, volum baix, alguns allargaments, falsos inicis; manca d'entonació clara i algun calc prosòdic	Alguns canvis de ritme sobtats; veu agradable; bona entonació en general; fluïdesa, però allargaments i truncaments. Pauses adequades. Algun calc prosòdic	Canvis de ritme sobtats (molta velocitat, fluïdesa i bona entonació (a vegades amb intensitat exagerada)	Molts allargaments, truncaments, poca fluïdesa, manca de pauses necessàries
Estil	Omplidors habituals (<i>a veure, doncs</i>), entonació particular	Omplidors habituals (<i>oi, en el cas de</i>)	Connectors molt habituals (<i>doncs, per tant</i>)	Omplidor habitual (<i>una mica</i>)	Ús de llenguatge ingratge inclutiu, ús recurrent de <i>doncs</i>	Poca èmfasi, tediós	Connectors habituals: <i>de fet, així que</i>	Omplidors i connectors habituals: <i>a veure, doncs</i>	Molts allargaments
Puntuació	22	22	26	26	21	21	20	22	14

Els problemes identificats són diferents en cada cas, però també es poden assenyalar alguns trets comuns. Hi ha coincidència pel que fa a errors de tipus lingüístic; concretament, els problemes sintàctics que també apareixen en la llengua escrita formal, com ara la tendència a l'ús de la preposició *per* en lloc de la preposició composta *per a* o la tendència a afegir la preposició *a* davant de complement directe. Pel que fa als errors sintàctics que tenen a veure amb la llengua oral, es detecta força presència d'anacoluts, manca de concordança entre subjecte i verb i calcs procedents de la llengua d'origen, com l'ús reiterat del pronom personal de primera persona i l'ús innecessari de passiva.⁶ En l'àmbit del lèxic, hi ha interferència tant del castellà com de la llengua d'origen. Pel que fa als trets fonètics, hi ha la tendència a no pronunciar les *a* o *e* pretòniques per contacte amb *r*, un fenomen típic del col·loquial, i en el dialecte central hi ha pronúncies no estàndard, com la no realització de la vocal neutra o l'ensordiment de l'africada palatoalveolar. Quant a l'adequació al registre, se sol utilitzar la dixi personal de proximitat (*tu*) malgrat que l'entrevistador sol fer servir *vostè*. Pel que fa a la cohesió, hi ha molta addició de connectors i reformulacions que permeten que el discurs sigui més fluid i evitar les pauses llargues o els allargaments, però a vegades s'abusa d'aquesta estratègia, ja que s'utilitza com una manera d'autocorregir-se de forma reiterada. Quant a l'estil dels intèrprets, s'han pogut identificar trets que es repeteixen dins la mostra —sobretot mots *crossa*—, i també entre les dues mostres del mateix intèrpret. Les mostres 1 i 8 evidencien que l'intèrpret fa servir els mateixos mots *crossa* i connectors, a més de tenir una entonació i timbre particulars que el fan recognoscible.

Una característica destacable de la mostra amb una puntuació més baixa és que hi ha molts allargaments, falsos inicis i anacoluts que es produeixen sovint perquè l'intèrpret s'anticipa massa. És a dir, en la IS, l'intèrpret ha de començar a parlar tan bon punt ha comprès una idea rellevant que pot expressar en la llengua d'arribada, de manera que, si ho fa abans, el sentit de la frase pot canviar mentre es desenvolupa i això fa que hagi de tornar a començar o que la frase que ha iniciat resti inacabada.

8. Conclusions

Després d'analitzar les mostres, els resultats permeten afirmar que els textos seleccionats poden servir com a model per a l'aprenentatge, ja que la majoria tenen una qualitat mitjana. A més, malgrat que continguin problemes —especialment la mostra 9— tots poden usar-se per caracteritzar el discurs oral interpretat i detectar-hi mancances i encerts. La varietat d'errors permet observar aspectes diferents que poden ser útils per als aprenents, com ara la sintaxi i la fonètica col·loquials, els calcs d'altres llengües, l'abús de reformulacions o la manca de fluï-

6. Els textos que hem utilitzat per a aquest estudi provenen de l'anglès i del francès, que són llengües que no elideixen els pronoms de subjecte i, per tant, apareixen més sovint que en català, en què només es fan servir per a èmfasi, per a contrast o per evitar ambigüitat. Pel que fa a l'ús de la passiva perifràstica, en català no és habitual. Segons la GIEC (2016), és gairebé exclusiva dels registres formals i dels llenguatges tècnics, acadèmics o, amb limitacions, periodístics.

desa. D'altra banda, aquesta experiència ha servit per crear un marc de referència per a l'avaluació del discurs oral de la interpretació en català, a partir d'una llista de paràmetres que provenen tant de l'anàlisi del discurs oral dels mitjans de comunicació (dels informes de l'OQL) com d'altres estudis de qualitat del discurs oral interpretat en altres llengües.

Una vegada hem analitzat i avaluat aquests textos, un aspecte que cal tenir present és que el discurs interpretat depèn d'un altre discurs oral, i aquest últim pot contenir problemes, sobretot si és espontani. Com en la traducció de textos escrits, si el text original té mancances, serà més difícil de traslladar-lo correctament a la llengua d'arribada. Tot i això, independentment de la qualitat del discurs original, l'interpret hauria de donar unitats completes amb sentit i correcció lingüística igualment. Una de les mostres que ha obtingut una puntuació més alta, d'altra banda, tenia un discurs original clar, amb pauses molt marcades, estava ben estructurat i no hi havia terminologia específica. Encara que això pugui representar un avantatge, no es pot arribar a la conclusió que la qualitat del discurs d'origen sigui el factor determinant per obtenir un bon resultat. En aquest estudi, el corpus d'anàlisi és limitat i la dificultat dels discursos és variable: n'hi ha sobre temes més especialitzats, amb més terminologia, i d'altres que tracten qüestions més generals, i el tema de la conversa pot ser molt canviant depenent de cap on evolucioni l'entrevista. En aquestes mostres també hi ha parlants d'anglès com a segona llengua, cosa que, en alguns casos, pot implicar un avantatge perquè el discurs és més senzill i clar, i en altres és un inconvenient perquè el parlant no té prou domini de l'idioma per expressar-se amb fluïdesa.

Un altre aspecte que ha permès observar aquesta anàlisi és l'estil propi de l'interpret. Així doncs, pel que fa al segon objectiu d'aquest estudi, es pot afirmar que hi ha un estil que caracteritza cada professional perquè hi ha elements que es repeteixen. D'altra banda, també hi ha elements més generals que són comuns en tots els textos, com omplidors que representen addicions en el discurs interpretat i que solen ser connectors que serveixen per cohesionar el text. Altres maneres de cohesionar el text que s'han identificat a totes les mostres són la repetició i, sobretot, la reformulació, que serveix també per matisar el missatge i corregir-lo.

En definitiva, l'estudi de les mostres d'interpretació oral ha permès extreure conclusions tant sobre la qualitat dels textos com sobre els recursos i estratègies emprats pels intèrprets. Així doncs, l'anàlisi i avaluació dels discursos d'IS disponibles als mitjans de comunicació és útil com a eina per formar futurs professionals de la interpretació i per saber si la llengua oral de la interpretació disponible a l'esfera pública compleix uns mínims de qualitat.

Referències bibliogràfiques

- AGOST, ROSA; GARCÍA, Isabel (1997). «El registre col·loquial i el doblatge». A: *II Congrés Internacional sobre Traducció: abril 1994*. Bellaterra: UAB, p. 213-233.
- ARUMÍ, Marta; DOMÍNGUEZ, Lara (2013). «Sobre la necesidad de investigar la evaluación en el aula de interpretación: ejemplo de un estudio de caso». *Cuadernos de ALDEEU*, 25, p. 191-215. <https://ddd.uab.cat/pub/artpub/2013/132146/cuaald_a2013v25p191.pdf>

- BIBER, Douglas (1991). *Variation across speech and writing*. Cambridge: Cambridge University Press.
- BLADAS, Òscar (2009). *Manual de transcripció del discurs oral: materials de treball*. Barcelona: UB. <<http://hdl.handle.net/2445/106301>>
- BORRELL CARRERAS, Helena (2013). *Translating Colloquial Registers in Catalan. A Case Study: The Translation of Fear and Loathing in Las Vegas*. Tesis doctoral. University of Exeter.
- (2025). *Una mirada al passat, al present i al futur de la correcció i l'assessorament lingüístic en català*. Bellaterra: UAB.
- BÜHLER, Hildegund (1986). «Linguistic (Semantic) and Extra-Linguistic (Pragmatic) Criteria for the Evaluation of Conference Interpretation and Interpreters». *Multilingual*, 5, p. 231-235.
- CAMPS, Oriol (2007). «Sobre la qualitat de la llengua dels mitjans de la CCRTV». *Quaderns del CAC*, 28, p. 3-11.
- CASALS, Daniel; FAURA, Neus (2010). *El català als mitjans de comunicació*. Barcelona: UOC.
- CASTELLÀ, Josep M. (2002). «La llengua oral formal: una fesomia gramatical pròpia». A: Montserrat VILÀ (coord.). *Didàctica de la llengua oral formal: Continguts d'aprenentatge i seqüències didàctiques*. Barcelona: Graó, p. 95-110.
- (2004). «Llengua oral i sintaxi». *Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura*, 33, p. 27-39. <<http://hdl.handle.net/10230/23687>>
- CASTELLÀ, Josep M.; VILÀ, Montserrat (2002). «La llengua oral formal: un espai intermedi entre oralitat i escriptura». A: Montserrat VILÀ (coord.). *Didàctica de la llengua oral formal: Continguts d'aprenentatge i seqüències didàctiques*. Barcelona: Graó, p. 19-30.
- CHAUME, Frederic (2008). «El paper de la traducció audiovisual en la creació i difusió de models de llengua». *Revista del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya*, 129, p. 62-77. <https://projectetraces.uab.cat/tracesbd/revistadelcollegi/2008/revistadelcollegi_a2008m1n129p62.pdf>
- COLINA, Sonia (2008). «Translation Quality Evaluation: Empirical Evidence for a Functional Approach». *The Translator*, 14(1), p. 97-134. <<https://doi.org/10.1080/13556509.2008.10799251>>
- COLLADOS, Ángela (2008). «Evaluación de la calidad en interpretación simultánea: Contrastes de exposición e inferencias emocionales. Evaluación de la evaluación». A: Gyde HANSEN; Andrew CHESTERMAN; Heidrun GERZYMISCH-ARBOGAST (ed.). *Efforts and Models in Interpreting and Translation Research: A tribute to Daniel Gile*. Amsterdam, Filadèlfia: John Benjamins, p. 193-214. <<https://doi.org/10.1075/btl.80.16ais>>
- COLLADOS, Ángela; PRADAS, E. Macarena; STÉVAUX, Elisabeth, et al. (ed.) (2007). *La evaluación de la calidad en interpretación simultánea: parámetros de incidencia*. Granada: Comares.
- DAWSON, Phillip (2017). «Assessment rubrics: towards clearer and more replicable design, research and practice». *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 42(3), p. 347-360. <<https://doi.org/10.1080/02602938.2015.1111294>>
- DOLÇ, Mavi; SANTAMARIA, Laura (1998). «La traducció de l'oralitat en el doblatge». *Quaderns. Revista de Traducció*, 2, p. 97-105. <<https://raco.cat/index.php/QuadernsTraduccio/article/view/25165>>
- FORCADELL, Montserrat (2013). «La sintaxi catalana en procés de canvi: la desaparició de la dextralocació en el català de TV3». *Estudis Romànics*, 35, p. 401-414. <<https://raco.cat/index.php/Estudis/article/view/342565>>

- GÖRÖG, Attila (2014). «Translation and quality». *Tradumàtica*, 12, p. 388-391.
<<https://doi.org/10.5565/rev/tradumatica.80>>
- GREGORY, Michael; CARROLL, Susanne (1978). *Language and Situation: Language Varieties and their Social Contexts*. Londres: Routledge.
<<https://doi.org/10.4324/9780429436185>>
- GRESIB: GRUP DE RECERCA SOCIOLINGÜÍSTICA DE LES ILLES BALEARS I DIRECCIÓ GENERAL DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2018). «Conclusions de les I Jornades “Qualitat lingüística als mitjans de comunicació: la llengua oral”». <<https://blocs.uib.cat/cdsib/files/2019/06/Conclusions-primeres-jornades.pdf>>
- GRUP LLENGUA I MÈDIA (2004). «Informe sobre la qualitat de la llengua de la televisió en català». *Informe de l'Audiovisual de Catalunya 2003*, núm. extraordinari, p. 231-264.
- GUEVARA, Marc (2020). *Usos dubtosos en l'estàndard dels mitjans de comunicació de massa*. Tesi doctoral. UAB. <https://ddd.uab.cat/pub/tesis/2021/hdl_10803_670549/mgc1de1.pdf>
- HALLIDAY, Michael A. K. (1985). *Spoken and Written Language*. Oxford: Oxford University Press.
- HAN, Chao (2020). «Translation quality assessment: a critical methodological review». *The Translator*, 26(3), p. 257-273.
<<https://doi.org/10.1080/13556509.2020.1834751>>
- HOUSE, Juliane (2015). *Translation Quality Assessment: Past and Present*. Nova York: Routledge.
- IEC (1999a). *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, I Fonètica*. Barcelona: IEC. <<https://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000039/00000072.pdf>>
- (1999b). *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, II Morfologia*. Barcelona: IEC. <<https://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000039/00000073.pdf>>
- (2007). *Diccionari de la llengua catalana* (en línia, 2a ed.). <<https://dlc.iec.cat>>
- (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: IEC (en línia, 2a ed.). <<https://giec.iec.cat/inici>>
- (2019). *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, III Lèxic*. Barcelona: IEC. <<https://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000270/00000077.pdf>>
- (2021). «Sobre la qualitat lingüística (Document presentat i debatut a la Comissió d'Estandardització de la Secció Filològica de l'IEC el març del 2021)». Observatori de la Qualitat Lingüística. <<https://oql.iec.cat/wp-content/uploads/2023/01/SobreLaQualitatLinguistica.pdf>>
- JONES, Roderick (2014). *Conference Interpreting Explained*. Londres: Routledge.
- KAJZER-WIETRZNY, M. (2012). *Interpreting universals and interpreting style*. Tesi doctoral. Adam Mickiewicz University (Polònia).
- KURZ, Ingrid; PÖCHHACKER, Franz (1995). «Quality in TV Interpreting». *Traslatio-Nouvelles de la FIT- FIT Newsletter*, 14(3-4), p. 350-358.
- MATAMALA, Anna (2008). «La oralidad en la ficción televisiva: análisis de las interjecciones de un corpus de comedias de situación originales y dobladas». A: Jenny BRUMME (ed.). *La oralidad fingida: descripción y traducción. Teatro, cómic y medios audiovisuales. Amb la col·laboració de Hildegard Resinger i Amaia Zaballa*. Frankfurt, Madrid: Vervuert, Iberoamericana, p. 81-94.
- NAFÁ WAASAF, M. Lourdes (2005). *Análisis acústico-discursivo de la entonación en interpretación simultánea inglés británico-español peninsular. Aplicaciones a la didáctica y la investigación de lenguas*. Tesi doctoral. Universitat de Granada.

- NOGUÉ, Neus (2024). «Aspectes de la sintaxi col·loquial». A: Elisenda BERNAL (ed.). *Col·loquial(s): estudis de l'ús del català actual*. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag, p. 13-33.
- OQL: OBSERVATORI DE LA QUALITAT LINGÜÍSTICA (2025). *Informes*. IEC. <<https://oql.iec.cat/informes>>
- PAYRATÓ, Lluís (1998). «Variació oral. Reflexions sobre l'estudi de la llengua oral». *Caplletra. Revista Internacional de Filologia*, 25, p. 195-204.
- (2012). *Pragmàtica, discurs i llengua oral: introducció a l'anàlisi funcional de textos*, 2a ed. Barcelona: UOC.
- (2019). «Llengua oral i models de parla: el “grau zero” en l'oralitat?». *Els Marges: Revista de Llengua i Literatura*, 119, p. 38-51.
- PÖCHHACKER, Franz (2022). *Introducing interpreting studies*. Londres: Routledge.
- PUJOL, Dídac (2008). «La traducción al catalán de la oralidad fingida en el teatro de Shakespeare». A: Jenny BRUMME (ed.). *La oralidad fingida: descripción y traducción. Teatro, cómic y medios audiovisuales. Amb la col·laboració de Hildegard Resinger i Amaia Zaballa*. Frankfurt, Madrid: Vervuert, Iberoamericana, p. 115-134.
- RICCARDI, Alessandra (2002). «Evaluation in interpretation: Macrocriterias and microcriterias». A: Eva HUNG (ed.). *Teaching Translation and Interpreting*, 4. Amsterdam, Filadèlfia: John Benjamins, p. 115-126. <<https://doi.org/10.1075/btl.42.14ric>>
- SHLESINGER, Miriam (2008). «Towards a Definition of Interpretese; An intermodal, corpus-based study». A: Gyde HANSEN; Andrew CHESTERMAN; Heidrun GERZYMISCH-ARBOGAST (ed.). *Efforts and Models in Interpreting and Translation Research: A tribute to Daniel Gile*. Amsterdam, Filadèlfia: John Benjamins, p. 237-253.
- SCHJOLDAGER, Anne (1996). «Assessment of Simultaneous Interpreting». A: Cay DOLLERUP; Vibeke APPEL (ed.). *Teaching Translation and Interpreting*, 3. *New Horizons: Papers from the third language international conference* (Elsinore, Denmark, 9-11 June 1995). Amsterdam, Filadèlfia: John Benjamins, p. 187-195.
- UGARTE, Xus (2010). *La pràctica de la interpretació: anglès-català*. Vic: Eumo.
- VALLVERDÚ, Francesc (2002). «Els mitjans audiovisuals i la contaminació lingüística». *Llengua i Ús*, 25, p. 4-10. <<https://www.raco.cat/index.php/LlenguaUs/article/view/128112/177426>>
- VIEZZI, Maurizio (1996). *Aspetti della qualità in interpretazione*. Trieste: SSLMIT, Università di Trieste. <<https://hdl.handle.net/11368/1686596>>
- VILÀ, Montserrat (2002). «Estratègies comunicatives de l'expliació oral». A: Montserrat VILÀ (coord.). *Didàctica de la llengua oral formal: Continguts d'aprenentatge i seqüències didàctiques*. Barcelona: Graó, p. 31-62.
- VILLALBA, Xavier (2007). «La dislocació a la drete en català i castellà: microvariació en la interfície sintaxi/pragmàtica». *Caplletra*, 42, p. 273-302. <<https://doi.org/10.7203/caplletra.42.4826>>